

Rozhovor s profesorem Ladislavem Hájkem, který byl jmenován emeritním profesorem Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové

Univerzita Hradec Králové, 1. 9. 2023

Prof. Ing. Ladislav Hájek, CSc. je učitelem již více jak padesát let. Stál u zrodu Fakulty informatiky a managementu UHK, podílel se na vzniku vědeckého ekonomického časopisu E&M, mezinárodní konference HED a v minulosti byl zařazen mezi Top 100 českých ekonomů.

Ladislav Hájek byl na návrh děkana fakulty Josefa Hynka jmenován emeritním profesorem Fakulty informatiky a managementu UHK (FIM UHK). Návrh schválila Vědecká rada FIM UHK a následně i Vědecká rada UHK. Slavnostní předání čestného titulu se uskutečnilo dne 6. června 2023 v kanceláři rektora univerzity, s účinností od 1. září 2023.

- Pane profesore, moje první otázka se týká toho, jak dlouho působíte na Fakultě informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK), co tomu předcházelo a jak se nová fakulta rozvíjela v počátečním období své existence?**

Svoji učitelskou dráhu jsem začal v roce 1972 po absolvování Vysoké školy ekonomické (VŠE v Praze), a to jako středoškolský profesor na Střední ekonomické škole (nyní Obchodní akademie). Učil jsem „*podle potřeby školy*“, jak to bylo uvedeno i v mé první pracovní smlouvě, postupně sedm ekonomických předmětů, od podnikové ekonomiky přes statistiku až po účetnictví.

Po téměř pěti letech jsem pak přešel do Hradce Králové, kde jsem na Lékařské fakultě UK, Farmaceutické fakultě UK a Pedagogické fakultě učil ekonomii a dějiny ekonomických teorií. Dějiny ekonomických teorií jsem v 80. letech přednášel i jako externí učitel VŠE. V roce 1992 jsem tehdy jako zaměstnanec Pedagogické fakulty přešel v rámci této vysoké školy na nově zakládanou Fakultu řízení a informační technologie (pozn. red. – v roce 2000 byla přejmenována na Fakultu informatiky a managementu).

Po založení nové fakulty jsem byl na první období 1993–1996 zvolen Akademickou obcí předsedou Akademického senátu. Nová fakulta se rozvíjela ohromným tempem. Šlo postupně o akreditace několika oborů, zprvu bakalářských a pak inženýrských (nejprve v češtině, později i pro zahraniční studenty v angličtině), zřízení pobočky v Moravské Třebové, Institutu ekonomie a manažerských studií (ve spolupráci s Univerzitou v holandském Utrechtu).

Ve spolupráci s Ekonomickou fakultou Technické univerzity v Liberci a Fakultou ekonomicko-správní Univerzity Pardubice byl od akademického roku 2000/2001 akreditován společný doktorský studijní program *Systémové inženýrství a informatika*. Vedle těchto dvou fakult byly pro rozvoj FIM důležité kontakty i s dalšími vysokými školami, institucemi a firmami u nás i ze zahraničí. Škoda, že nemohu na tomto místě všechny instituce a jejich představitele, naše kolegy, přátele a podporovatele vyjmenovat.

Do roku 1998 jsem byl tajemníkem Katedry ekonomie a v letech 1998–2012 vedoucím této katedry. V letech 2000–2008 byla z organizačních a personálních důvodů ke Katedře ekonomie dočasně přičleněna Katedra managementu. Katedra ekonomie a managementu FIM UHK byla v roce 2005 zařazena mezi 10 předních ekonomických vědeckých pracovišť v historicky prvním hodnocení výsledků vědy a výzkumu za celou ČR a dva pracovníci této katedry (pozn. red. – P. Duczynski a L. Hájek) se umístili v polovině žebříčku „*Top 100 českých ekonomů*“ (podle publikačního skóre, tj. podle počtu záznamů publikací v mezinárodních databázích WoS – Web of Science a EconLit v letech 1994–2003).

- **Které projekty a události považujete z hlediska utváření a rozvoje Fakulty informatiky a managementu za důležité?**

První větší zahraniční projekt se v roce 1996 týkal zavedení a akreditace oboru studia *Zdravotnický management*, a to ve spolupráci s Univerzitou Nevada a Reno v USA. Do projektu byla zapojena i Lékařská fakulta UK v Hradci Králové a další české instituce.

Velký význam pro rozvoj katedry a celé fakulty mělo rozhodnutí vedení FIM podpořit ve spolupráci s dalšími několika ekonomickými fakultami vznik odborného časopisu *E&M (Economics&Management)* v roce 1998, na jehož založení a činnosti jsem měl příležitost se podílet jako člen redakční rady, později jako člen Vědecké rady tohoto časopisu. Dnes patří *E&M* ke čtyřem impaktovaným časopisům ekonomického zaměření v ČR s vysokým koeficientem citační analýzy a je indexován v mnoha mezinárodních databázích.

Další významnou událostí bylo v roce 2003 založení tradice mezinárodní vědecké konference *Hradecké ekonomické dny (HED)*, kde jsem měl rovněž možnost stát u jejího zrodu s dalšími svými kolegy. Sborníky konferencí HED jsou indexovány na *Web of Science* (Conference Proceedings Citation Index – Social Science & Humanities). Časopis *E&M* spolu s konferencemi *HED* jsou významnou platformou a faktorem rozvoje FIM UHK z hlediska publikování, kvalifikačního růstu a mezinárodní spolupráce.

Prostřednictvím FIM UHK, především v rámci programů Evropské unie aj. jsem mohl navštívit desítky zemí při mezinárodních konferencích nebo v rámci spolupráce a přednášek na partnerských univerzitách v zahraničí. I toho si na naší fakultě a všech, kteří stáli v průběhu třiceti let v jejím čele nesmírně vážím. Mezinárodní spolupráce FIM UHK se rozvíjela takovým tempem, že v současnosti

má naše fakulta 136 partnerských univerzit z Evropy, Ameriky, Afriky a Asie, kam mohou naši studenti a učitelé vycestovat na studijní pobyt a stáže.

Mezinárodní spolupráce byla pro nás důležitá z hlediska přípravy a akreditace nových předmětů a studijních oborů, pro zapojení do mezinárodních grantů a publikování, ale i pro navazování osobních kontaktů a možnost srovnávání se zavedenými zahraničními univerzitami z hlediska organizace, vybavení, obsahu a metod výuky.

- **Jaké je Vaše odborné zaměření z hlediska výuky, vědy a publikací?**

Na naší fakultě se začalo učit již od zimního semestru v září 1992 (vznik nové fakulty je datován až 15. 2. 1993), a to v budově č. 2 UHK, kde dnes sídlí Filozofická fakulta. Měli jsme zpočátku jen okolo dvaceti studentů, v akademickém roce 1993/1994 78 studentů. Bylo málo učitelů a velký počet předmětů, a tak musel každý z nás připravit a učit i několik různých kurzů. Postupně jsem připravoval a učil sociologii, po kurzech Mikroekonomie I a Makroekonomie I pro bakalářský studijní program i Mikroekonomii II a Makroekonomii II pro inženýrské studium. Od roku 1998 pak oba předměty i v angličtině pro zahraniční studenty a později Vybrané otázky ekonomické teorie pro doktorský studijní program. S růstem počtu studentů a s příchodem nových kolegů jsem se postupně mohl zaměřit jen na makroekonomii.

Výuka probíhala zpočátku jen s pomocí tabule, potom jsme tvořili fólie pro zpětný projektor, později připravovali přednášky v PowerPointu přes počítač a od roku 2019 audio, popř. video kurzy. Výuka zahraničních studentů v angličtině byla zahájena v roce 1998. Zpočátku převažovali Řekové, ale časem je vystřídal studenti z Asie, Afriky a z dalších států Evropy.

Ve vědeckovýzkumné a publikační činnost jsem se zaměřoval na makroekonomii, veřejné finance a zdanění, ekonomiku zdravotnictví, na českou a světovou ekonomiku.

- **Jaké jsou Vaše pocity v souvislosti s udělením tohoto čestného titulu?**

Mám velkou radost z toho, že návrh pana děkana na udělení tohoto statusu schválila Vědecká rada naší fakulty a potom i Vědecká rada celé univerzity. Velice si toho vážím jako uznání mé více jak padesáti leté práce učitele, od středoškolského profesora k univerzitnímu a emeritnímu profesorovi. Těžké bylo moje rozhodování, kdy odejít, když „já tady jsem stále rád“. Udělení tohoto čestného titulu mi umožňuje, abych zůstal i nadále součástí této velké a významné instituce, kde jsem prožil velkou část svého profesního života.

Za 30 let se toho na UHK hodně změnilo. Byly postaveny nové budovy s moderním vybavením, navázány nové kontakty, vzrostl počet učitelů a studentů. Důležité je i to, že rozvoj Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové má svoji kontinuitu a pokračování i v našich studentech, doktorandech a rovněž dobrou perspektivu z hlediska zaměření fakulty a nových studijních oborů.

Děkuji za rozhovor! 😊

